

P.S. Krøyer - sikken fest!

Udarbejdet af Helle Damgaard Melin, Absalon

Målgruppe: 8.-10. klasse, Ungdomsuddannelser, Voksenuddannelser

P.S. Krøyer - sikken fest!

Beskrivelse

Portrætskildring om P.S. Krøyer, hvor det er skagensmalerens efterkommere og skagboer, der fortæller om det fascinerende liv og den festlige tid i Skagen, hvor P. S. Krøyer var det absolutte midtpunkt. Krøyer er i 1890'erne berømt og feteret, og så er han gift med Københavns smukkeste kvinde. Men da morens nedarvede sindssygdom begynder at vise sig hos Krøyer, er det starten på en fortvivlende tid for den berømte maler. Hans hustru forlader ham, og dermed forsvinder hele grundlaget for hans idylliske univers.

Pædagogisk note

Den pædagogiske vejledning retter sig mod fagene dansk og billedkunst i 8.-10. klasse. Den pædagogiske vejledning indeholder ideer og opgaver til arbejdet med P.S. Krøyers liv og karriere. Der gives konkrete ideer til, hvordan der kan arbejdes med Krøyer og skagensmalerne i dansk- og billedkunstudervisningen.

Kapiteloversigt og kapitelindhold

Kapitelsæt: P.S. Krøyers liv og karriere - Handlingsreferat

- 01: Barndommen** **00:00:00**
P.S. Krøyer blev født i Norge 1851 på sindssygehospitalet i Stavanger, hvor hans mor var indlagt.
Krøyers mor var ikke i stand til at tage sig af ham og han blev derfor sat i pleje i Danmark i København hos sin moster og onkel. Onklen opdagede tidligt Krøyers talent for at tegne, og 9 år gammel kom han på teknisk skole.
13 år gammel blev han optaget på det kongelige danske kunstakademi.
Da han var ved at være færdig, fik han et stipendium, som han brugte på at mødes med andre kunstnere omkring fiskerlejet ved Hornbæk.
- 02: I gang som kunstner** **00:04:33**
P.S. Krøyer blev opdaget af cigarfabrikant Henrik Hirschsprung, som blev mæcen for ham. Denne betalte en fire år lang dannelsesrejse til Sydeuropa for den unge Krøyer.
I Paris mødte han Laurits Tuxen, der blev en livslang ven. Sammen kom de ind på Bonnards malerskole. I Paris levede de et bohemeliv. P.S. malede billedet italienske landsbyhattemagere (1880). Var især optaget af lyset i billedet.
- 03: Malerkolonien i Skagen opstod** **00:06:34**
I 1874 ankom Michael Ancher som 25-årig med postvognen til Skagen. Han var drevet af nysgerrighed efter at male den vilde natur og de stovte fiskere.
I Skagen malede Michael Ancher billedet: Mon han klarer Pynten? Billedet blev hans gennembrud og blev solgt til kong Christian 9. Michael giftede sig med Anna Brøndum, der var den lokale kroejers datter, og som også var maler.
- 04: P.S. Krøyer til Skagen** **00:11:44**
På en udstilling i Wien i 1882 mødte Anna og Michael verdensmanden P.S. Krøyer, og Michael fortalte P.S. om det vindunderlige sted højt mod nord kaldet Skagen. Krøyer tog til Skagen, og han skildte sig markant ud i byen med sine store armbevægelser og maniske væremåde. Krøyer tiltrak en masse kunstnere til Skagen fra hele Europa, så der opstod en spirrende malerkoloni.
- 05: Succes som maler** **00:23:55**
Der skulle tjenes penge, mange penge for P.S. Krøyers forbrug i Skagen var stort. Derfor malede P.S. i København mange store bestillingsarbejder. Han var efterhånden så berømt og feteret, at han havde svært ved at holde jordforbindelsen. Det er muligvis i København og i "mødet" med nogle af sine modeller, at Krøyer blev smittet med syfilis. Den gængse behandling på daværende tidspunkt var kviksølvdampe, som P.S. behandledes med i udlandet.

- 06: Mødet med Marie Triepcke 00:25:49**
I Paris mødte P.S. Marie Tripke, og de forelskede sig og blev hurtigt gift. Hun var kun 23 år. Efter en fire år lang bryllupsrejse flyttede de til Skagen. P.S. havde ikke fortalt Marie om sin syfilis, og han plagedes i stigende grad af dårlig samvittighed. De første år i Skagen med Marie var lykkelige. P.S. var dog ikke bevidst om, at hans nedarvede sindssyge begyndte at vise sig. Det giver sig udtryk i maniske og depressive perioder.
- 07: Vibsens fødsel 00:33:22**
1895 fødte Marie datteren Vibeke. Marie havde et svagt helbred, så hun begyndte at tage ofte på kurophold.
- 08: Krøyers sammenbrud 00:36:55**
Krøyer blev indlagt på sindssygehospitalet i Middelfart. Han led af hallucinationer, besvimelsesanfald og skyldfølelse over for Marie over, at han aldrig havde fortalt hende om sin syfilis.. Efter et halvt år var han hjemme igen. Men han var ofte alene, da Marie tit var på kurophold. Datteren blev passet så rundt om i byen. Familien Tuxen blev Vibekes faste holdepunkt.
- 09: Marie møde med Hugo Alvén 00:41:43**
Marie og Krøyers ægteskab fungerede ikke, og Marie kunne ikke holde Krøyer ud. Hun mødte på Sicilien den svenske skørtejæger Hulgo Alven, og hun forelskede sig hovedkulds i ham. Hun bad Krøyer om omgående skilsmisse. Men Krøyer bad hende om at se tiden an. Alven kom til Skagen, og Marie lejede et hus til ham. Hun var sammen med ham så ofte hun kan. Det var ikke godt for Krøyers skrøbelige sindstilstand og han endte med at måtte indlægges igen.
- 10: Marie gravid igen 00:47:48**
Marie blev gravid med Hugo Alven og forlangte en øjeblikkelig skilsmisse fra Krøyer. Men Alven mistede nu pludselig al interesse for hende og havde travlt med andre damer. Krøyer tilbød Marie at komme tilbage til Skagen med Hugo Alvens barn. Men Marie afslår. Marie blev i Sverige.
- 11: Kunstnerkolonien blomstrer 00:51:42**
I Skagen blomstrede kunstnerkolonien. Anne og Michael Ancher var begge succesfulde malere og koloniens naturlige midtpunkt. De fejrede deres sølvbryllup i 1905 med en kæmpe fest i haven. I 1907 blev Skagens ny havn indviet med kongeligt besøg.
- 12: Kolonien i opløsning 00:53:38**
I 1908 døde Holger Drachmann. Kolonien begyndte herefter langsomt at gå i opløsning. Nu var kun den faste garde tilbage; Anker Tuxen og Krøyer. Skagens Museum indviedes dette år, og de var alle tre med. Krøyer fejrede selv sin sidste fødselsdag i 1909. Han var syg og nedbrudt efter mange års hårdt liv. Han blev 58 år.